

Iz življenja in sveta

Brez beljakovin Važna ni življenja fiziološka odkritja

Znanost se je približala za nov korak skrivnostnemu problemu življenja

Beljakovine so najvažnejše sestavine žive substance, protoplazme. V človekovi in živalski hrani so neobhodno potrebne in se ne dajo nadomestiti z nobenimi drugimi snovmi.

Po svoji tvorbi so izredno komplicirane in njih molekuli so tako veliki, da sprejmejo pri svoji tako zvani »raztopitvi« v vodi čisto določene lastnosti, ki jih označujemo kot koloidno stanje, nekakšno vissenje med tekočim in trdnim stanjem. Ki jim daje posebno stabilnost in obliki. Za fizikalne in kemične vplive so izredno občutljive in baš to jih usposablja za komplicirane prilagoditve, ki jih izražamo s pojmom »življenje«.

Ce preidejo ti veliki molekuli s hrano v živalsko telo, jih to ne more sprejeti takšne kot svoje sestavine vase, temveč jih morajo prebavne sile najprej razčleniti v manjše dele. Ti sestavni deli beljakovin so vsi enake narave, in sicer so to tako zvane aminske kisline, daljše ali krajše ogljikove verige, ki jih karakterizira to, da se veže na isti ogljik na enem koncu verige kislinjska skupina in aminjska skupina, ki vsebuje dušik. Dejstvo, da morejo vsi fermenti črevesja kakor tudi telesnih stanic razčleniti beljakovine v te sestavne dele, v aminjske kisline, je že zdavnaj znano.

Dolgo časa pa nismo vedeli ničesar sigurnega o nadaljnji usodi aminjskih kislin v telesni presnovi. Vemo samo to, da odcepi telo od vseh aminjskih kislin, ki jih ne uporabi direktno za zgradbo svoje žive stanične beljakovine, aminsko skupino kot amoniak, da se ta odcepi iz izvrši s pomočjo kisika, da se amoniak spremeni po ponovnih procesih v sečnino in izloči s sečjo in da se ta v sečnini proces izvrši v jetrih. Podrobnosti pa nam niso bile znane in se niso dale ponoviti z eksperimen-

mentom.

Sele v zadnjih letih je genialni biokemik Otto Warburg s svojimi učenci izdelal eksperimentalne metode, po katerih smo dobili boljši vpogled v presnovo beljakovin. S temi metodami je Warburgov učenec Hans Krebs eksperimentalno dokazal, da je gornja teorija o beljakovinski presnovi v telesu pravilna, pri tem je pa dognal, da ima vse tkivo sposobnost izvršiti to presnovo, v večji meri pa le jetra in obisti. Vloga obisti v desaminaciji (odcepi) dušikove skupine od aminjskih kislin je bila nekaj povsem novega, ker do sedaj niso vedeli, da nastaja amoniak primarno v obistih samih. Tvoritev amoniaka v obistih ima velik pomen, ker rabi razstrupitvi telesa. Vse odvisne kisline v krvi preidejo tu kot amonske soli v seč, kot natrijeve soli v kri. Nepravilno delovanje obisti v tem oziru ima za posledico to, da ostavijo kisline kot natrijeve soli telo, ki mu zmanjka za ta način alkalija in iz tega se razvije zloglasna »acidoza«, zastrupitev s kislino, ki se je bolniki na obistih tako boji.

Po istih metodah je Krebs pojasnil vsaj delno mehanizem nastajanja sečnine v jetrih. Odkril je namreč, da deluje neka aminjska kislina, arginin, kot katalizator, pospešitelj kemičnih procesov, pri nastajanju sečnine. Doslej so mislili, da se arginin pod vplivom neznanega fermenta spreminja v sečnino in preprostejšo aminsko kislino ornitin. Krebs pa je pokazal z eksperimentom, da sprejema ornitin po razcepitvi iz stanice amoniak in ogljikovo kislino, se spremeni tako snet v arginin, ta pa ponovno razpade in odloči novo sečnino. Tako gre ta proces z veliko naglico preko vmesne stopnje katalizirajočega arginina naprej.

„Prekop dveh morij“

Francosko rečno omrežje je že davno združeno v enoto s celo vrsto prekopov in iz Atlantskega oceana v Sredozemsko morje je mogoče priti po več vodnih poteh, ne da bi bilo treba okoli Gibraltarja. A vsi ti dosedanj prekopji so veliko premažnili za promet z velikimi ladjami, saj jih je deloma gradil še Colbert v tretji tretjini 17. stoletja. Šele iz novejšega časa izvirajo načrti za velike prekope in šele zdaj so izdelali načrt za »prekop dveh morij«, ki bo urejen tudi za velike ladje do 40.000 ton.

Ta prekop se bo začel pri La Nouvelu, pristanišču Narbonne, in bo vodil do Bordeauxa ali pa do Arcachona. Dolžina bi mu bila 395 km (Sueški prekop 161 km), širina na dnu 60 do 160 m, na gladini 150 do 250 m, globina 13,5 m.

Zemlje bo treba skopati za to veliko vodno cesto kakšno milijardo kubičnih metrov, a stroški so preračunani na 13 in pol milijarde francoskih frankov. Ker so v posameznih predelih velike razlike v višini, bodo morali zgraditi 12 zgradb po 22,50 metrov višine, vsaka bo pa imela po tri vodne kotline, ki bodo zmogljive sprejeti tudi največje ladje.

Pomen tega prekopa bi bil seveda ogromen, in to ne samo za Francijo. Za primer navajamo, da bi se morsko potovanje strajšalo po tej poti za 800 do 2570 km (proga iz Cardiffa v Genovo bi se skrajšala n. pr. za 4 dni, iz Angleške v Indijo za 2 dni). Obenem bi se izvršila regulacija garonskega ozemlja, kjer se vsako leto ponavljajo katastrofalne poplave. A za Francijo bi bilo ogromnega pomena tudi to, da bi v primeru potrebe z lahkoto spravila svoje sredozemsko vojno brodovje v Atlantik, atlantsko pa v Sredozemsko morje.

Francosko avstrijsko sodelovanje

Heine, bivši avstrijski trgovinski minister, je imenovan za poslanika v Parizu

Vodna pot skozi Zedinjene države

Kakor smo že poročali, so pred nedavnim na svečan način otvorili 1000 angleških milj dolgo vodno cesto med velikimi kanadskimi jezeri in Mehikim zalivom. Med Chicagom in New Orleansom vozijo danes že velika brodovja manjših in večjih ladij. Ko je prispelo te dni prvo takšno brodovje, natovnjeno s kavo, sladkorjem, dišavami in podobnim iz New Orleansa, so mu priredili sijajen sprejem, h kateremu je poslal tudi predsednik Roosevelt svojega zastopnika.

Nove vodne poti, ki je največja svoje vrste na svetu, si ne smemo predstavljati kot neprekinjeni sistem prekopov, temveč ji je jedro ogromni veletok Mississippi, ki je bil že prej v glavnem reguliran. Uporabili so tudi celo vrsto izbornih urejenih ilinojskih rek in že obstoječih prekopov, vendar je ostalo inženjerjem še dovolj težkih problemov. Na več mestih so si morali pomagati z ogromnimi zatvornicami in dvigali za ladje, saj znašajo višinske razlike do 129 čevljev. Stroški za gradbeno dela so znašali 102 milijona dolarjev. Ti stroški pa bodo kmalu pokriti, saj je to ena najvažnejših vodnih poti na svetu in se dotika neizmerno bogatih, industrijsko in poljedelsko prvenstvenih ozemelj.

Za primer navajamo, da so vsa ozemlja ob Mississippiju izredno plodovita in jih ne imenujejo zaman »žitnice Zedinjenih držav«. Tu pridelajo 70 odst. vseh živil Zedinjenih držav, 50 odst. vseh tovarniških izdelkov in eksport teh ozemelj znaša 60 odst. vsega eksporta Unije.

Smrt pri šahovnici

Te dni se je končal v Haagu šahovski turnir za prvenstvo Holandske. V predzadnjem kolu se je primerila tragična smrt. Dr. Olland, eden izmed najboljših holandskih šahovskih mojstrov, je igral proti Hammingu. V trenutku, ko je izboljšal svoje izgled za zmago, pa ga je zadela kap. Bil je takoj mrtev. Dr. Olland je bil star 66 let.

Avstrijska polarna odprava

Dunajski osrednji meteorološki zavod je prejel poročilo, da so avstrijski učenjaki pod vodstvom dr. Vollnerja, ki so v okviru polarnega leta izvršili ekspedicio na otok Jana Mayena, že na povratku.

Svojo nalogo, ki je v glavnem vsebovala meteorološka in zemeljsko magnetna opazovanja, so opravili z velikim uspehom. Na Dunaju bodo sredi avgusta.

Smrt bivšega milijonarja

V neki londonski bolnišnici je umrl 83-letni sir Waldie Griffith, pred vojno eden najimovitejših Angležev in lastnik mnogih dirkalnih konj. Po vojni je začelo njegovo bogastvo kopneti in iz milijonarja je postal skoraj berač.

Ker je imel Waldie Griffith večji del svojega premoženja v inozemstvu (na Češkoslavoškem), in sicer v premoženjih in rudnikih, je vse to zaradi nacionalizacije izgubil. Pred vojno so cenili moža na pet milijonov funtov, zdaj pa je umrl na oddelku za ljudi, ki so brez sredstev.

Štirje francoski aduti za Davisov pokal

Od leve proti desni: Merlin, Cochet, Brugnon in Borotra

Izginoli otočič

Iščejo ga zaradi opazovanja sončnega mrka

Na velikih modernih zemljevidih je zarisana kot neznatna točka in ogromni vodni površini Tihlega oceana, toda natančno po geografski dolžini in širini, otoček Sara Anna. Ta otoček iščejo sedaj ladje šestih držav, a ga ne najdejo. Pravkar sta se vrnila s takšne ekspedicijske dva ameriška parnika, ki sta na določenem kraju, ki ga beležijo atlanti, zamen preiskovala morskovo površino.

Kam je izginil otok? Nekateri pravijo, da ga sploh nikoli ni bilo, temveč je eksistiral samo v domišljiji kartografov. Temu oporekajo izročila polinezijskih ribičev z daljnih otočij, ki pravijo, da so bili že večkrat na otoku, okoli katerega so imeli vedno izvrstne ribji lov. Možno je tedaj, da so ga kartografi napačno zarisali in bi ga morali iskati nekje drugje. Otok je prav za prav le majhna, nizka koralna čer in bi ga ne bilo težko spregledati. Še bolj verjetno pa je, da je izginil po kakšnem podzemskem vulkanskem izbruhu v glo-

bočino, kar se dogaja šestokrat.

Ce pa se vprašamo, kaj vodi ekspedicijske kar šestih držav do tega, da stičejo za neznatnim, neobljudenim otokom, na katerega še ni stopila noga belega človeka, dobimo odgovor, da gre za važne znanstvene zadeve. Ob koncu junija prihodnjega leta bo namreč poln sončni mrk, ki vzbuja v astronomskem svetu vedno veliko zanimanje. Kakor pri zadnjih popolnih sončnih mrkih, bo šlo tudi tedaj za razjasnitev zelo važnih astronomskih problemov. Mrk bo popoln na 10.000 km dolgi in 250 km široki progli Tihlega oceana, a nikjer se ta progla ne dotakne kopnega razen na skrivnostnem otočku Sara Anna. Zato so nameravali tu postaviti opazovalno postajo. A če otoka ni, tedaj ne bo iz te moke nobenega kruha in astronomi bodo pač morali počakati do naslednjega popolnega mrka, če ga bodo hoteli opazovati z ugodnega mesta.

Meso ali kruh?

Občutek sitosti je odvisen od množine želodnega soka, ki ga izloze jed. Na tej podlagi je neki angleški zdravnik napravil serijo poskusov, ki so mu pokazali, da spodob 100 g mesa 400 g želodnega soka, dvojna množina mesa pa dvojno količino soka.

Drugačnja je zadeva s kruhom. 100 g kruha potrebuje 200 g soka, če pojemo takoj še 100 g kruha, pa se množina soka ne poveča. Šele če použijemo kakšno uro pozneje še 100 g kruha, se množina želodnega soka ponovno poveča, in sicer sedaj za 300 g.

Z drugimi besedami se to pravi, da večja količina kruha ne nasiti človeka bolj oziroma šele tedaj, če vrinemo med posameznika požitja večji časovni presledek. V tem primeru pa dosežemo drugič še večjo stopnjo sitosti. Meso pa človeka tem bolj nasiti, čim več ga pojje. Če bi jedli sam kruh, bi ga morali jesti s presledki vsaj šestkrat na dan, da bi pregnali lakoto; mesojedec pa vztraja z dvema mesnima obedoma.

17-letno dekle odgo-varja za smrt svoje matere

Pred londonskimi sodniki se je moralo zagovarjati te dni lepo 17-letno dekle, žrtev tragične strasti svoje matere po mamilih strupih.

Mati, ločenka, je trpela močno zaradi nespečnosti in duševnih depresij, ki se jim je izogibala sploščka z usnavili, pozneje tudi z mamili. Tako jo je mlada hči po prihodu iz šole pogostoma našla v smrti podobnem spanju na tleh. Ob takšnih prilikah je poklicala hišnega zdravnika, ki je nesrečnici pomagal po svojih močeh.

Pred nedavnim je hči spet našla mater v narkozi, pohitela je po zdravniku, a ga ni našla doma. Ker ji je bila mati prepovedala, da bi v podobnih primerih poklicala kakšne klepetave sosedje na pomoč, si dekle ni vedelo pomagati in je čakalo, da bi se mati zbudila iz nezvesti sama od sebe.

Proti večeru so prišle na obisk neke stare sorodnice in so v grozi nad prizorom, ki se jim je prižig v stanovanju, telefonično pozvale nekega zdravnika. Ta je odredil, da se pacientka takoj odpremi v bolnišnico. Bilo je pa že prepozno, nesrečnica je kmalu umrla, kar bi se gotovo ne zgodilo, če bi prišla pomoč pravčasno.

Zato je morala hči pred sodnike, ker ni poskrbela za pravočasno pomoč. Sodniki so pa bili toliko uvidni, da so mladenko oprostil obtožbe in pripisali njeno ravnanje nepoznanju sveta in zmedenosti ob pogledu na strašne posledice samomamlilne strasti.

Mačke razločujejo barvo tudi v temi

Neki učenjak je hotel videti, če umejo mačke razlikovati tudi v temi in je napravil naslednji poskus: dovolil je mačkam povziti samo takšno meso, ki je kazalo rdečo ali modro barvo.

Nato je nastavljal istim mačkam celo vrsto kosov drugače pobarvanega mesa, ki so ga mačke odklanjale. Poskusi z barvanim mesom so učenjaku najprej uspeli pri dnevni luči, nato pa tudi v temi.

Estonija prodala vojno mornarico

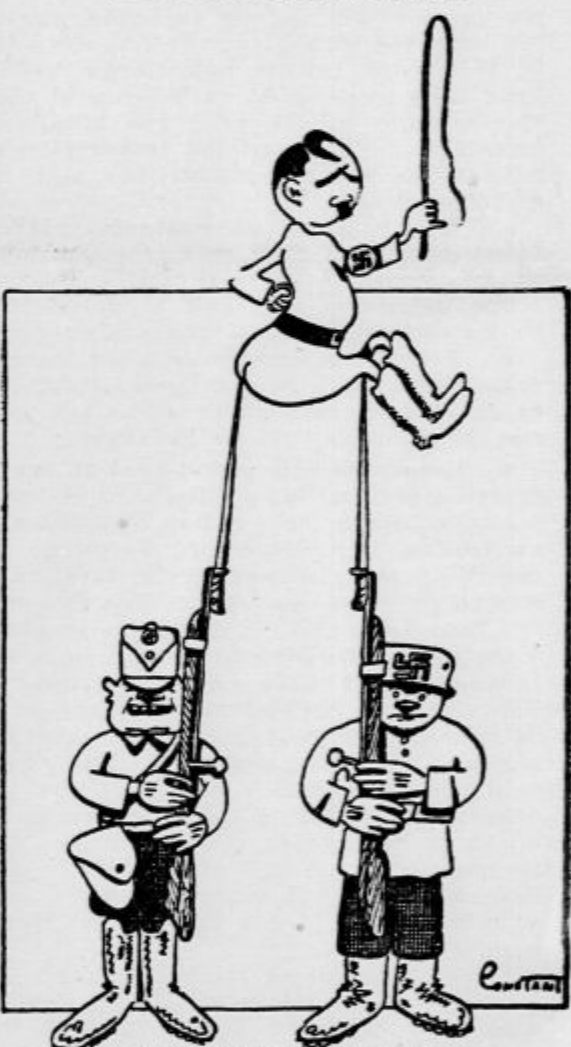
Republika Estonija je sklenila prodati svojo mornarico, obstoječo iz dveh ladij, republikli Peru v Južni Ameriki.

V javnem komuniqueju je vlada razglasila, da podvzame ta ukrep zaradi tega, ker sta njeni vojni ladji že zastarelega tipa, v resnici pa je baje vzrok prodaje v tem, da so estonske državne blagajne prazne do dna. Tudi se širijo glasovi, da je Estonija ponudila neki inozemski državi naprodaj strateško važni otok Oesel. Ameriške Zedinjene države se menda interirajo za to, da bi ta otok vzele v zakup za 99 let.

Smrt golobov v viharju

Iz Prage poročajo, da so prošle dni gojitelji golobov izpustili k golobji tekmi 500 parov golobov, ki pa so na svojem poletu zašli v nevihto, kjer so večinoma poginili. Samo 15 tekmovalcev je prišlo na cilj, ostale je pobila toča, ki je padala v viharju.

KARIKATURA

ANEKDOTA

Mož je pripotoval za ženo v letovilu. »In kako ti je šlo med tem doma?« ga vpraša žena.

»Prav dobro — prvih osem dni sem jedel doma, potem v gostilni.«

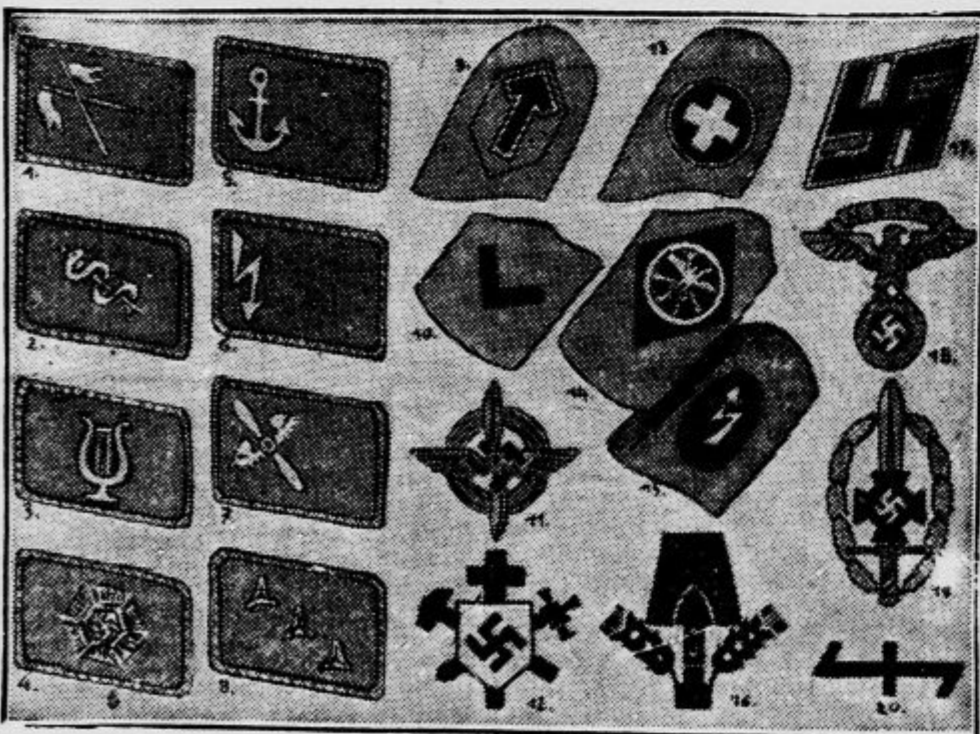
»Zakaj pa? Ali ti ni več dišalo?«

»Dišalo mi je že — ampak vsa posoda se je med tem umazala...«

YSAK DAN ENA

Oznake hitlerjevskih formacij

Nemške narodnosocialistične edince imajo na svojih uniformah oznake, iz katerih so razvidne njih poudarne naloge. Tako nam predstavlja št. 1. oznaka hitlerjevske konjenice, št. 2. zdravniška, 3. godbeniška, 4. orožnika napadalnih oddelkov, 5. pripravnik za pomorsko službo, 6. prometno službo, 7. letalstvo, 8. plačilnega častnika napadalne čete, 9. učenca voditeljske (častniške) šole, 10. učenca podvoditeljske (podčastniške) šole, 11. civilnega letalca, 12. člana organizacije »nemških kristjanov«, 13. člana bolničarskega zbora, 14. avtomobilista in motokiklista, 15. radiotelegrafista, 16. pripadnika delavskega taborišča, 17. člana hitlerjevske dijaške organizacije, 18. narodnosocialističnega civilista, 19. člana pomožne službe za vojne žrtve, 20. znak narodnosocialističnih simpatizerjev.

SPORT

V nedeljo enajsto kolo nacionalne lige

Na sporedu so štiri važne tekme: Slavija O. : Hajduk, BSK : Slavija S., Concordia : BASK in v Ljubljani ob 17.45: Primorje : Gradjanski

En mesec počinje je določila glavna skupščina JNS za igranje, ki sodelujejo v borbi za državno prvenstvo. Počinitelje so minule v prijetnem hladnem vremenu, nadaljevanje borbe bo na najbrž v poznoljubljanski in avgustovi pripeki. Kaj hočemo, v decembru je bilo težko uganiti, kdaj bo v poletju največja vročina.

Igrali in gledali smo torej ne glede na vremenske prilike in neprimlikke. V svojem prekipevačem navdušenju bomo morda tudi pustili v nemar osvežujoče kopeli in pod večer ob nedeljah rajši zavili na naša nogometna igrišča, da prisostvujemo velikim dogodkom. Kakor bo naneslo, to se pravi, kakršno važnost in zanimivost bomo prisojevali teknam, ki bodo baš na sporedu.

Osiječani bodo na primer v nedeljo ob gostovanju splitskega mojstra brččas kompletni na Slavijinem igrišču. Na lastnem igrišču je Hajduk porazil svojega nedeljskega protivnika z 2:0, in če hoče ostati še nadalje med reflektanti za prvo mesto, se bo moral v Osijeku pošteno potruditi in odnesti obe piki sebi. Nasprotno pa ima Slavija s svojim položajem na zadnjem mestu v tablici razloga dovolj, da si s pristranskostjo kake točke malo opomore. Borba bo huda.

BSK se lahko pod pogoji povzpne na prvo mesto tablice. Sarajevski Slaviji je dal v Sarajevu remis z 1:1, brčkone si bo sedaj premislil, da bi razsopal s točkami. Slavija je na predzadnjem mestu in je do sedaj utrpela še največje izgube. Celih 14 točk beleži v svojo škodo, a v Beogradu ima malo upanja.

Concordia je v vrhu tablice na tretjem mestu. Ima najboljši količnik, do sedaj je izgubila 7 točk. Z BASKom je v Beogradu izgubila 1:2, in se je za revanšo pobrigala z okrepitvijo svojega moštva. Imela je smolo s svojimi reprezentativnimi igrački v

Bukarešti, vprašanje je, ali bodo nove moči primerno zamenjale preizkušene blesirne borce. BASK ni moštvo, ki bi se z njim dalo šaltiti, s svojo vihravostjo je sedel na sredo tablice in se že ves čas giblje okoli zlate srede. Bitka v Zagrebu je odprto vprašanje, čeprav se prisojajo Concordiji večje šanse.

Nas zanima predvsem ljubljanski dogodek. Primorje sprejema na revanšo zagrebske »purgarje«. Po izgubah sta si obe moštvi enaki, vsako je do sedaj izgubilo že po 11 točk. Ali je Gradjanski odigral dve tekmi več in je šel s 13 dobljenimi točkami na prvem mestu pred vsemi drugimi klubi v poletni odmor. Njegova pozicija kljub trenutnemu dobremu placementu pa ni tako slajna. Ni vse zlato, kar se svetli! Če se bodo purgerji hoteli še kaj časa zadržati na prvem mestu, bodo pač morali zmagovali v serijah. Vsak neuspeh nudi priliko celvi vrsti moštvev za njimi, da jih prehitijo.

Črno-beli so se za tekmo temeljito pripravili. Ojačili so svoje moštvo, ki je preizkušeno v borbi z Graškim Sportklubom prav dobro prestalo. Igrali so poleg tega v odmoru tri nočne tekme, na katere Gradjanski ni mogel pomisliti, ker nimajo v Zagrebu še nobenega igrišča s potrebnimi instalacijami za nočne tekme. Igranci so medtem pridno trenirali in se prav za to srečanje še posebno pripravljali. Ali ima moštvo kaj nade na uspeh?

Prvo tekmo v Zagrebu je izgubilo s tesnim rezultatom 2:3. Ob normalnih prilikah bi se dalo tipati na lastnem igrišču in pred domačim občinstvom na obraten rezultat. Toda so še druge okolnosti, ki utegnejo vplivati na igro, in o teh se bomo morda še jutri malo pogovorili.

Tekma se bo pričela definitivno ob 17.45, predtekme ne bo. Sodil bo g. Mika Popović iz Beograda.

na nastopa po službenih objavah p. o. LNP z dne 14. julija 1933, ostane v veljavi. — Tajnik II.

SEJE KO dne 27. julija 1933.

Navzoč: gg. dr. Köstl, Pevalak, Zajc, Tomšič, Galov, Bucik, upravičeno odsoten g. Pogorelec, neupravičeno g. Šetina. Ustavi se kazensko postopanje proti igračem Slovana Poljšaku, Erženu in Buncu, ker je imenovan klub z dopisom od 26. t. m. umaknil svojo prijavo. Kazenski postopek proti igraču Košar (Jugoslavija) se ustavi, izključitev se zabeleži. Potrjuje se dopis MO Celje z dne 17. julija t. l. MO se naproša, da zasliši v zadevi Koprišek—Jegrišnik še g. Krella, Urbančič Z. (Reka) se suspendira po § 50. kaz. pravilnika. — Tajnik III.

Tekma Elan : Čakovce, določena za 30. t. m. v Novem mestu, se ne bo vršila. — Predsedstvo LNP.

Službene objave LNP. V večerašnjih službenih objavah je bilo napačno objavljeno, da imajo klubi CSK, Korotan, Celje, Bratstvo od 5. julija dalje zabranjeno igranje, ako do tega termina ne poravnajo članarine in drugih obveznosti do podsveža. Pravilno se mora glasiti od 5. avgusta dalje, na kar se opozarjajo prizadeti klubi.

Pododbor kotarskega saveza, Ljubljana poziva vsa včlanjena društva, da se njih dirkači in člani polnoštevilno udeležijo dirke, katero priredi ASK Primorje, kolesarska sekcija v nedeljo 30. t. m. ob 14. na progi Ljubljana - Trojane. Start in cilj pri km 2 na Tyrševi (Dunajski) cesti.

Dirkačem, ki se udeležijo medklubskih dirk ASK Primorja. Poleg razpisanih dirak, ki jih dobe prvoplasirani dirkači, bo

kolesarska sekcija dala desetim prvim iz glavne in iz juniorske skupine še vstopnico za brezplačen vstop k ligini tekmi Primorje : Gradjanski.

ASK Primorje. Kolesarska sekcija poziva gg. Brumattija, Vospornika, Šaumiga, Rakica, Mlakarja, Torniča, da se sigurno javijo v nedeljo ob 13.15 v restavraciji »Kovačič«. Enako prosimo, da se javijo v istem času tudi oni funkcionarji, ki so jih določili pri tekmi sodelujoči klubi v jurijo.

Table-tenis turnir za prvenstvo »Benedikških toplic«. Turnirja se bo udeležilo vse kar premorejo naši klubi. Njim pa se bodo pridružili še neverificirani tekmovalci, ki bodo vsekakor nevaren konkurent favoritom. Turnir priredi ZSK Hermes, ki se prične danes ob 15. Nadaljuje se v nedeljo ob 10. ter bo pred ligino tekmo končan. Prijave se sprejemajo še do 13.30, na kar opozarjamo zlasti vse zamudnike. Zrebanje bo danes ob 14.

Teniška uprava SK Ilirije je za one igralce, ki bi sedaj vstopili, znižala prispevek na 1251 Din. Vsem začetnikom se nudi možnost igranja z boljšimi igralci, trenerji na razpolago. Opozorjamo, da ima mladina tudi znižan prispevek 100 Din do konca sezone. Ilirija gre v prvi vrsti za tem, da čim bolj popularizira teniško igro in je zato določila najnižje prispevke, ki so tudi najnižji v državi, v Mariboru je prispevek 450 Din, v Zagrebu pa še znatno višji. Novi igralci se lahko priključijo vsak dan na igrišču.

TSK Slovan. V nedeljo ob 8. na igrišču Hermesa obvezen trening na dva gola za prvo in rezervno moštvo. Nadzor pri treningu ima g. Skalar.

SK Sloga (Zadruga). V nedeljo naj bodo na igrišču Ilirije ob 7. zjutraj: Pre-

merl, Trobec, Lotošek, Lado, Zupančič, Starman I., Martelanc, Stauman II., Praunseis, Pipp, Podrekar. Igramo z Grafiko. Rezervi Starman II. in Perovič.

Mednarodni teniški turnir na Vrškem jezeru na Koroskem se bo vršil letos od 12. do 20. avgusta na teniških obalnega etablismana Werzer. Konec prijav 8. avgusta ob 20. Kakor vsako leto bodo tudi letos na tem turnirju sodelovali mnogi teniški igralci mednarodnega slovesa ter bo ta prireditelj dogodek izredne visoke sportne in družabne višine.

SK Olimp v Celju bo priredil 3. septembra 5. sportni dan ter obenem praznovanje petletnice. Prosimo vse ostale klube in društva, da bi ta dan ne priredila nobenih prireditev. LNP je že rezerviral ta dan za SK Olimp.

SK Celje : Vojaški team 39. p. p. 30. t. m. ob 18. bo na Glaziji prijateljska nogometna tekma med SK Celjem in vojaškim teamom 39. p. p. Tekma bo gotovo zelo zanimiva. Ob 17.30 bo predtekma med rezervama.

Selitve

izvršuje skrbno in po kulantnih cenah spedijsko podjetje

JAVNA SKLADIŠČA

d. z. o. z. 8475

Ljubljana, Tyrševa c. 33, tel. 23-66

POSLOVNE LOKALE

ZA ZAVAROVALNICE
ZDRAVNIKE
ZOBODRAVNIKE
ODVETNIKE
AGENTURE
MODNE SALONE

na križišču centra Ljubljane

ODDAMO.

Vprašati v oglaš. oddelku »Jutra«

Mestno načelstvo mariborsko.
Štev. 125-5-1933.

8494

Maribor, 24. julija 1933.

Razpis

Mestno načelstvo mariborsko razpisuje v smislu razpisa ministrstva financ br. 32.346-IV

SLUŽBO HIŠNIKA

upravitelja nove zgradbe carinske pošte na glavnem kolodvoru v Mariboru. V poštev pridejo samo strokovnjaki, ki se razumejo na centralno kurjavo in manjša popravila pri električnih, plinskih in vodovodnih instalacijah. Več mora biti državnega jezika v govoru in pisavi.

Kvalificirani interesi dobe potrebna pojasnila v mestnem gradbenem uradu Franciškanska ulica št. 8, soba št. 2 med 8. in 9. uro.

Pravilno kolekovane prošnje z dokazili o sposobnosti, pristojnosti, npravnosti in ostalih osebnih podatkih je vpsolati mestnemu načelstvu mariborskemu do 1. septembra 1933.

MESTNO NAČELSTVO MARIBORSKO.

Kdor očlašnie, ta naprednia!

Lepota in zdravje

Problema zob se ne sme razmotrivati samo s stališča lepote. Treba se je ozirati tudi na to, da so usta vrata, skozi katera prihajajo razne bolezni in infekcije in se je treba torej pobrigati tudi za to, da obolenja preprečimo. Z dnevno uporabo zobne paste GIBBS boste dosegli, obenem pa boste imeli lepe in zdrave zobe.

CHINOPLASMIN

prepreči, da nastanejo
pogubonosne posledice
kronične malarije.

V z. Jugefa k. d., Zagreb, Gajeva 32. Oglas je registriran pod br. 9482 od 31. 5. 1933.

V globoki žalosti naznanjamo vsem prijateljem in znancem pretužno vest, da je naš ljubljani soprog, oče, brat, stric, svak, gospod

Janko Zevnik

mesar

po dolgi in mučni bolezni, previden s tolažili sv. vere, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb dragega pokojnika se bo vršil v soboto ob 6. uri popoldne izpred hiše žalosti Tyrševa c. 41 na pokopališču k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 28. julija 1933.

8497

Žalujoča soproga in hčerke ter ostalo sorodstvo.

V hudih časih

so »Jutrovi« mali oglas najcenejša nakupovalnica potrebščin. Danos priobčite oglas, jutri že prejmete številne ponudbe.

Od 12. do 18. avgusta 1933

XIV. Vzorčni velesejem v Libercu (ČSR)

UGODEN NAKUPNI TRG

Koristna prilika za kupnjo najboljših čehoslovških kvalitetnih artiklov. — Splošen vzorčni velesejem — tekstilni sejem — tehnični sejem. 21 skupin trgovskega blaga itd.

Vozne olajšave: na čehoslovškem do 100 km 33%, preko 100 km 50%. — Jugoslavija: 50% za povratek — Madžarska: razred za razred — Avstrija: 25%.

Informacije: Sejmiski urad Liberec ČSR

Potovanje brez vizuma

LEPOTA ŽENE HITRO VENE, ALI Z UPORABO URAN KREME NE!

URAN KREMA je blagodejnost za kopalce v vodi in na solnce, toda osebe, katere ne podnašajo solca in kopanja, naj uporabljajo URAN KREMO v enaki meri, kakor kopalci, kajti URAN KREMA samo v vezi z ultravioletnimi žarki, ustvari kožo lica in telesa temno, zažareno, bakrenasto; drugače je URAN KREMA balzam za nesolnolno polt, ker koža od dnevnih masaž s masno in pol-masno kremo postane gladka, baržnasto mehka, a sveža in cvetoča kot popok majske rože. Kopalci, kakor nekopalci masirajte se dnevno z URAN KREMO. Dobiva se povsod! 8498

PARFUMERIJA URAN, LJUBLJANA

Službene objave LNP

(Nadaljevanje s seje u. o. 21. julija)

Popravljajo se službene objave LNP — seje u. o. 14. julija v toliko, da je isti pristojnost tudi g. inž. Kuljiš. Na znanje se vzame dopis JNS, br. 1646 od 19. t. m. Dopisi SK Amaterja in g. Bošiča ter MO Trbovlje od 20. t. m. se izročijo g. Petriču v izjavo.

Na znanje se vzame dopisnica SK Litje od 19. t. m., s katero javlja potek izrednega občnega zbora. Na prošnjo Slovana od 18. t. m. se bo pismeno odgovorilo. Dopis Hrastnika od 18. t. m., štev. 98, se odstopi v izjavo MO Trbovlje. Na dopis 39. peš. puka od 12. t. m., broj 7801, se bo pismeno odgovorilo. Na znanje dopisniku iz Celja: Anonimne dopise meče LNP v koš! Naroča se brošura Sport-Sokolstvo od H. Macanovića, Zagreb. Dopisnica Zagorja od 18. t. m. se odstopi I. pods. blagajniku v izvršitev. Vzame se na znanje dopis Slovana od 7. t. m., v katerem prijavlja nov odbor (predsednik g. Kunaver L., tajnik g. Juvan F.) Z ozirom na dopisnico Ptujja od 6. t. m. se naproša SZNS v Ljubljani, odnosno poverjenstvo iste v Mariboru, da pregleda igrišče Ptujja in o tem pismeno preko SZNS poroča LNP v svrhu verifikacije.

(S seje p. o. 26. julija.)

Navzoč: gg. Rybač, rav. Šetina, Novak, Zupanc, Kovač, Oman, Petrič, Anko, odsotni (upravičeno) gg. Stanko, Simonič, (neupravičeno) g. Brumen.

V nedeljo 30. julija se določijo prvenstvene tekme: v Ljubljani, igrišče Primorje : Gradjanski, Zagreb. Službojuči odbornik LNP g. Oman, nadzor nad blagajno g. Jugovec. Primorje mora postaviti deset rediteljev. — Novo mesto, igrišče Elana ob 17.30. Elan : Čakovčki SK. Službojuči odbornik g. Petrič. — Odobri se druga poskusna tekma SK Delavec : SK Trbovlje 30. julija v Trbovljah; prijateljske tekme Svoboda, Zagorje : Retje 30. t. m. v Zagorju; Svoboda, Zalog : Svoboda, Vič 30. t. m. v Zalogu; Domžale : Korotan, Kranj 30. t. m. v Domžalah.

Dopis Hermesa št. 72/33. od 26. t. m. kakor tudi račun Svobode, Vič se odstopi SZNS v Ljubljani. Dopis SK Hrastnik št. 101/33. od 25. t. m. se odstopi uo. SK Panoniji. Murska Sobotna, se sporoča na dopis od 22. t. m., da mora predlagane igralce predložiti na predpisanih tiskovinah v čitanje.

Ponovno se opozarja vsi klubi, da morajo prijavitelj odigranje prijateljskih tekem v smislu pravil osem dni pred odigranjem, najpozneje pa do seje p. o. do srede vsakega tedna, sicer se ga bo predlagalo v kaznovanje. Nadalje se opozarja klubi, ki še nimajo plačane članarine za l. 1933, da jo plačajo najpozneje do 31.

t. m., ker v nasprotnem primeru ne bodo imeli pravice glasovanja na glavni skupščini.

Na znanje se vzamejo dopisi SK Ptuj od 22. julija 1933, dopis SK Maribora št. 87/33. od 21. t. m., Ilirije od 26. t. m., ONP Osijek, br. 1427/32.—33. od 14. t. m., Bratstva, Jesenice, št. 176/33. od 21. t. m., Čakovčevega, SK br. 312/33. od 20. t. m., št. 314/33. od 21. t. m., št. 320/33. od 22. tega meseca in št. 321/33. od 24. t. m. Svobode, Maribor od 20. t. m., SK Dobrne, Trbovlje, št. 37/33. od 23. t. m. in zapisnik MO Trbovlje od 24. t. m.

Verificirajo se s pravom takojšnjega nastopa za SK Svobodo, Maribor, Knezer Ivan, Novak Karol; za Hermesa, Ljubljana, Čebolin Franc; s pravom nastopa 5. avgusta za SK Muro, Murska Sobotna Varga Otor, Toht Josip, Kos Josip; za Čakovčki SK Čakovce : Šafran Oskar, Sarič Dragan; s pravom takojšnjega nastopa za prijateljske in mednarodne tekme se verificirata za Korotan, Kranj, Senica Jože in Tezan Srečko.

Verificirajo se s pravom takojšnjega nastopa za Slovana Bunc Rudolf, Polšak Marjan, Eržen Franc. Igralec Pintič Dragotin bo verificiran za Čakovčki SK, čim prej po odjavnico od ZNP Zagreb. Zavrnejo se prijave igralcev v verifikacijo Barleka Antona, Gomola Stanka in Berganta Evgena za Maribor, ker ni naveden v prijavnici rojstni kraj. Za zadnja dva je treba poslati tudi še po eno sliko in Milherja Franja za Jugoslavijo, ker ni naveden v prijavnici rojstni kraj in ime očeta ter priložena predpisana pristojbina. S pravom takojšnjega nastopa se verificirajo za Savo, Sevnica Konec Karel, Konec Andrej, Tilole Avgust, Planinc Rihard, Šoster Fric, Czernak Edo, Grutschreiber Kurt, Planinc Ivan, Žitnik Maks, Loždorfer Konrad, Spat Avgust.

Odobrita se prijateljska tekma Zadruga (Sloga) : Grafika 30. t. m. v Ljubljani in prva poskusna tekma Panonija : Svoboda, Maribor 30. julija v Murski Soboti.

Službene objave seje p. o. z dne 14. julija 1933 se ponavljajo v toliko, da se igralci Zupančič Peter, Trfunović Božidar, Brum Viktor, Bertonec Stanko, Bertonec Josip, Zemljčič Ivan, Lipovšek Ferdo, Makovec Rudolf, Logar Peter, Repotočnik Avgust, Habicht Nace, Janežič Tone, Gorenc Ivan, Košmrl, Maričič Anton. Ustnik Jože čitaio za klube, navedene v citiranih službenih objavah p. o. V smislu čl. 10. lit b) v zvezi s čl. 3 splošnega pravilnika JNS, v smislu disciplinarnega sklepa JNS, ter v smislu zaključka uo. JNS z dne 25. t. m. se verificirajo omenjeni igralci s pravico takojšnjega nastopa za klube, kakor je razvidno iz službenih objav p. o. LNP z dne 14. julija 1933. V kolikor je izrečena nekaterim izmed teh igralcev zabra-

